

**LEKSYKON
NIEZALEŻNYCH
INICJATYW
WYSTAWIENNICZYCH**

Warszawa

2	0	2	4
---	---	---	---

Magdalena Kreis, Yuriy Biley
NOWY ZŁOTY
kiosk na rogu ul. Górnickiego i Prusa
50-337 Wrocław

STATUS może zmienić się nawet następnego dnia

Plan był ambitny. Chcieliśmy stworzyć możliwie jak najpełniejszy, uporządkowany zbiór funkcjonujących aktualnie inicjatyw wystawienniczych, zlokalizowanych na terenie Polski. Celem było spotkanie wszystkich inicjatyw w jednym miejscu – książce artystycznej.

Mamy świadomość, że jest to kolejna próba przyjrzenia się tematowi offowych galerii i inicjatyw. Nasze działanie traktujemy jako jeszcze jeden, na pewno nie pierwszy i nie ostatni, element tej układanki. W publikacji (str. 17-18) wymieniamy projekty, praktyki i wydawnictwa dotyczące zagadnienia, które pojawiły się w naszych rozmowach o **LEKSYKONIE**.

Zainicjowany przez nas projekt, mimo potencjału badawczego, ma przede wszystkim charakter symboliczny. Jest rodzajem gestu, który towarzyszy specyficznym okolicznościom – piątym urodzinom prowadzonej przez nas we Wrocławiu inicjatywy wystawienniczej **NOWY ZŁOTY**. Z tej okazji chcieliśmy zauważyć, zebrać i uznać środowisko podobnych przestrzeni i bytów. Termin piątych urodzin (lipiec 2024 roku) stał się dla nas punktem odniesienia, który pozwolił skupić się na istniejących teraz inicjatywach. Chcieliśmy uchwycić pewien moment, stan, skalę środowiska o efemerycznej naturze, w której aktualność i status może zmienić się nawet następnego dnia.

LEKSYKON przyjął ostatecznie formę samospisu. Przez kilka tygodni zachęcaliśmy do zgłaszania inicjatyw za pomocą sieciowego formularza. W publikacji prezentujemy wszystkie zgłoszenia – zdecydowaliśmy się nie prowadzić selekcji, ani nie dodawać „brakujących” przedsięwzięć. Są też inicjatywy, o których istnieniu wiemy, ale te, nie zgłosiły się lub nie dotarła do nich wiadomość o spisie. Postawiliśmy na decyzję o samoidentyfikacji i poczucie przynależności do środowiska.

Interesowały nas przede wszystkim inicjatywy, które w centrum swojej działalności sytuują praktykę wystawienniczą. Chodziło nam o zmapowanie tych, które nastawione są na trwanie, posiadają dorobek, mają perspektywiczny program, koncepcję funkcjonowania poza instytucjonalnym obiegiem, które nie mieszczą się w ramach tradycyjnych instytucji i są niezależne od komercyjnych decyzji. Na podstawie zgłoszeń wyłonił się obraz znacznie szerszy, niż zakładany przez nas fokus na galerii, miejsca i projekty nastawione wyłącznie na budowanie programu wystawienniczego. Wśród inicjatyw w **LEKSYKONIE** pojawiają się

.....

także takie, które naszym zdaniem sytuują się pomiędzy sceną niezależną, a komercyjną. Nie oceniamy tego, podkreślamy tylko jeden z możliwych sposobów funkcjonowania. Często poza praktyką wystawienniczą inicjatywy działają hybrydowo lub w połączeniu z kawiarnią, sklepikiem, przestrzenią coworkingową, pracownią itd. Dla niektórych inicjatyw obierana droga prowadzi do bardzo sformalizowanego bytu, czyli założenia fundacji czy stowarzyszenia. Niezależnie od tego jaki kształt przyjmują dane inicjatywy, łączy je wspólny, założycielski impuls do działania w oddolnym, offowym, nieinstytucjonalnym charakterze. Chęć samoorganizacji, funkcjonowania z własnej potrzeby i na własnych zasadach.

W całym projekcie celowo używamy słowa inicjatywa, nieco w kontrze do instytucji, którą widzimy jak byt trwały i stabilny, a jednocześnie obciążony administracyjną i często hierarchiczną strukturą. Co do instytucji – z końcem kwietnia 2024 roku odezwało się do nas **Muzeum Sztuki Nowoczesnej** w Warszawie, z zaproszeniem do realizacji działania w ramach Parku Rzeźby na Bródnie. Jako zespół kuratorski **NOWEGO ŻŁOTEGO**, zaproponowaliśmy stworzenie **LEKSYKONU NIEZALEŻNYCH INICJATYW WYSTAWIENNICZYCH** odnosząc się także do przejściowego momentu Muzeum. W połowie lipca instytucja pożegnała swoją tymczasową siedzibę – Pawilon nad Wisłą, wciąż jednak czeka na uruchomienie nowego budynku (25 października 2024 roku). Ten specyficzny czas dla dużej instytucji może przypominać ciągły stan inicjatyw, którym poświęcony jest **LEKSYKON**.

Zdajemy sobie sprawę z niekompletności, luk, braku ścisłej metodologii, bazowaniu na subiektywnych odczuciach i samoidentyfikacji. Publikacja od początku nie miała szansy być naukowym opracowaniem, ze względu na jej ulokowanie w programie Muzeum, ograniczony budżet i czas na realizację. Jest za to artystycznym wydawnictwem o pseudo-urzędowym charakterze. Wciela się w formalny dokument, nawiązując do administracyjnego wymiaru instytucji. Materialna forma **LEKSYKONU** powstał w oparciu o biurową infrastrukturę Muzeum – przejęty został dostępny papier, drukarki i oficjalne pieczętki.

Z okazji urodzin **NOWEGO ŻŁOTEGO**, życzymy sobie i wszystkim istniejącym (nie tylko wymienionym w publikacji) inicjatywom (i nie tylko w Polsce) kolejnych projektów i okazji do przyglądania się naszemu środowisku. ●

Magdalena Kreis i Yuriy Biley
NOWY ŻŁOTY

Miejsce na podpisy:

.....

SERCE polskiej sztuki?

Podążając za biologicznymi metaforami, artystyczna scena niezależna bywa niekiedy określana „sercem polskiej sztuki”. Bywa też, że pełni funkcję przetrwalnikową, kielkuje nawet w niesprzyjających warunkach, w przestrzeniach prywatnych, w warunkach niedoborów. Różnorodność i zmienność modeli niezależnych inicjatyw wystawienniczych – ich „różnorodność gatunkowa” i chęć jej poznania były dla nas jednym z punktów wyjścia do przygotowania niniejszego **LEKSYKONU**. Powstał on niejako z wnętrza sceny, gdyż projekt zainicjowany został przez **NOWY ZŁOTY**. Równocześnie ważną perspektywą była ta zewnętrzna względem opisywanego zjawiska, przynoszona przez Muzeum.

Zdarza się – nierzadko – że niezależne inicjatywy pojawiają się w kontrze do oficjalnych instytucji sztuki. Zazwyczaj w skutek jakiegoś kryzysu, który ujemnie wpływa na różnorodność oferty instytucjonalnej, scena niezależna pragnie dokonać korekty głównego nurtu, czyli stworzyć miejsce dla siebie i dla praktyk artystycznych, które z jakichś przyczyn nie znalazły zainteresowania bądź celowo je pominięto. Przykładem takiego mechanizmu może być Kraków – ośrodek, który zinternalizował mit o sobie jako mieście artystów. W tym wydaniu obfitość inicjatyw oddolnych istnieje raczej pomimo instytucji sztuk wizualnych niż dzięki nim i stanowi osobny obieg posiadający własną dynamikę i nieczęsto oglądający się na scenę instytucjonalną. Bywa, że takie obiegi istnieją w większej symbiozie.

Niniejszy samospis w formie leksykonu jest nasączony chwilowością tego, co tu i teraz na niezależnej scenie artystycznej. W momencie powstawania jest równocześnie małym archiwum, czymś, co dotyczy stanu rzeczy, który najpewniej zaraz się zmieni. W tej ulotności zawarte jest konceptualne piękno projektu, ale też coś z tożsamości niezależnych przestrzeni wystawienniczych.

LEKSYKON jest obrazem sieci osobistych kontaktów, stąd też być może lekki przechył w stronę środowiska wrocławskiego. Ten region zresztą w swojej tożsamości artystycznej oficjalnie i instytucjonalnie odwołuje się do offu i związanych z nimi sposobów działania, by wspomnieć Wrocław Off Gallery Weekend, wystawę Cała Polska czy program wsparcia niezależnych przestrzeni organizowany przez tamtejsze BWA.

LEKSYKON NIEZALEŻNYCH PRZESTRZENI WYSTAWIENNICZYCH powstał w wyniku działania na ciele administracyjnym instytucji. Strukturą wsparcia okazała się biurowa drukarka, formatem tezcza, skoroszyt powszechnie

używany do segregowania dokumentów wydobyty z zasobów muzeum. Jego forma jest połączeniem metody DIY, ręcznego składania, zastanego na miejscu papieru A4 oraz profesjonalnego języka projektowania graficznego. Świadomie i nieco żartobliwie oddaje więc swoją naturę wynikającą ze współpracy niezależnej inicjatywy z dużą instytucją. Niespodziewanej inspiracji estetycznej dostarczyła nam powołana do zupełnie innego celu Komisja ds. Likwidacji Pieczętek, opiekująca się w **MSN** tymi atrybutami instytucji, które kończą swoje życie wraz ze zmianą adresu muzeum i przeprowadzką do nowej siedziby. To, co w nim można odnaleźć to nie tylko informacje o poszczególnych podmiotach ale również tropy językowe pozwalające na wgląd w to, jak ujęte w nim podmioty działają i jak siebie definiują.

Publikacja jest wypadkową rozmów zaangażowanych w jego przygotowanie stron, konkretnego momentu oraz specyfiki projektu – Park Rzeźby na Bródnie – pod którego parasolem doczekał się realizacji. Projekt ten bezpośrednio związany z miejskim parkiem w dzielnicy Targówek, w sposób szczególny nadawał się do wykorzystania jako platforma współpracy. W jego historii istotną linią tarcia bywało uzgadnianie programu działań – wypadkowej pomiędzy przyniesionymi przez muzeum pomysłami a ich oddolną modyfikacją. Istotnym kontekstem w tej sytuacji pozostaje również lokalność, coś, co zdaje się łączyć zarówno Prak Rzeźby, jak i wiele off-space. W kontekście **MSN** przestrzeń ta funkcjonuje jako miejsce gdzie działania nieformalne spotykają się z procedurami muzeum, urzędu itp.

Pewnie w podobny sposób można postrzegać tą chwilową relację z **NOWYM ZŁOTYM** – jako szansę na modyfikację, na lekkie wyginanie gmachu muzeum w którąś stronę, na przywróceniu mu plastyczności, w tych miejscach, gdzie możemy sobie na to pozwolić. W chwili tuż przed przeprowadzką, gdy konstrukcja siedziby z białego betonu nie posiada jeszcze pozwolenia na użytkowanie, refleksja nad różnorodnością modeli „artist run space” to przeglądanie się w dosyć odmiennym, choć pociągającym lustrze. Być może to zapatrzenie sprawi, że pewne sposoby działania niezależnych przestrzeni wystawienniczych znajdą swoje odzwierciedlenie w programie Muzeum. Z pewnością będzie to okazja do spotkania i świętowania piątych urodzin **NOWEGO ZŁOTEGO**, galerii działającej w kiosku, o którego przeniesieniu na Bródno fantazjowaliśmy w początkowych rozmowach, ale zamiast tego zdecydowaliśmy się przygotować **LEKSYKON.** ●

Szymon Maliborski
**Muzeum Sztuki Nowoczesnej
w Warszawie**

Miejsce na podpis:

LEKSYKON

1	2	3	4	5	6	7
Nazwa inicjatywy	Rodzaj działalności	Osoby współtworzące inicjatywę	Data powstania	Adres siedziby	Rodzaj przestrzeni + metraż	Link
Razem szt.:						

Nazwa inicjatywy	Rodzaj działalności	Osoby współtworzące inicjatywę	Data powstania	Adres siedziby	Rodzaj przestrzeni + metraż	Link
A						
Ad HOK	miejska galeria gablotowa	Kwiaciarnia Grafiki, Konrad Trzeszczkowski	2023	ul. Ordynacka 9, Warszawa	gablotka 2,8 m ²	ig/4d.h0k/
Among Scratches	nieformalna inicjatywa – prace zasilające Znikające Wystawy, które pojawiają się w wielu miejscach; odwiedzający mogą zabrać je ze sobą	Aneta	2016	start: ul. Pańska 100A, Warszawa	każde dostępne miejsce, pustostany, przestrzeń streetartowa, przystanki itd.	fb/amon-gscratches
B						
Bałuckiego 15	artist-run space	Michał Myszkowski, Ola Nenko, Michał Iwański, Anna Huk, Piotr Zięba	2018	ul. Bałuckiego 15, Kraków	garaż, przybudówka, ogród 300 m ²	ig/baluckiego15
Barbara Baryżewska Gallery	niezależna galeria	Andrii Dostliev	02.2023	ul. Batorego 33, Warszawa + lokalizacje zmienne	lokal 20 m ²	dostliev.org/docs/barbara_baryzewska_2023.pdf
bwa Drewniana	artist-run space	Paweł Marcinek	2018	ul. Drewniana 93, Świdnik	lokal 40 m ²	ig/bwa.drewniana93
BWA ZBK	artist-run space	Magdalena Lazar, Michalina Bigaj	2020	ul. Bernardyńska 10/4, Kraków	lokal / pracownia 110 m ²	ig/bwa_zbk
C						
Centrum-Centrum	pata-instytucja	Małgorzata Mazur, Lukasz Jastrubczak	2014	ROD „Przyjaźń”, Szczecin	ogródek działkowy 500 m ²	centrumcentrum.xyz
CHWILÓWKA Tomasz Opania™	FORMAT PREZENTACJI SZTUKI	Tomasz Opania	24.01.2020	Wrocław / lokalizacje zmienne	–	–

CIACH	post-art / nieformalna inicjatywa artystyczna / realizm zawodowy / jednoosobowa instytucja zrzeszająca wiele osób wokół swoich działań	Katka Blajchert	2011	ul. Jasna 1/3, Warszawa + lokalizacje zmiennie	zakład fryzjerski (Kurtynka), wydający również kalendarze 14 m ²	@ciachfryzjer
--------------	---	-----------------	------	---	---	---------------

D

DOMIE	społeczno- artystyczny i architektoniczno- ekonomiczny eksperyment kolektywnej troski	Jakub Kosecki, Goś Patalas, Zuzanna Szczeptańska, Katarzyna Wojtczak, Rafał Żarski	12.04. 2018	ul. św. Marcin 53a → ul. J.H. Dąbrowskiego 28B, Poznań (w trakcie przeprowadzki)	lokal 400 → 110 m ²	domie.pl
--------------	--	---	----------------	--	-----------------------------------	----------

E

eskaem	pracownia i galeria	Marek Rogala	2020	ul. Gdyńskich Kosynierów 10, Gdańsk	lokal 50 m ²	eskaem.pl
---------------	---------------------	--------------	------	---	----------------------------	-----------

F

Fundacja Witryna	niezależna inicjatywa projektowa	Agnieszka Sural	2008	lokalizacje zmiennie	–	FB/profile.php?id= 100049803886511
-----------------------------	--	-----------------	------	-------------------------	---	---------------------------------------

G

Galeria Czynna	nieformalna inicjatywa wystawiennicza	Marcin Polak, Łukasz Ogórek, Tomasz Załuski	2013	lokalizacje zmiennie	zawsze wtedy, gdy coś się w niej dzieje	galeriaczynna.pl
---------------------------	---	---	------	-------------------------	--	------------------

Galeria Magiel	niezależna galeria, miejsce spotkań	Maciej Janus	6.01. 2021	ul. Wapienna 19/1, Wrocław	suterena 63 m ²	ig/galeriamagiel
---------------------------	--	--------------	---------------	-------------------------------	-------------------------------	------------------

Galeria Nicponiej	off gallery	Adrianna Dąbrowska, Agata Horwat, Julia Szoblik	02.2022	ul. Czajkowskiego 48, Wrocław	strych domu mieszkalnego ok. 90 m ²	ig/nicponiej_ga- lery
------------------------------	-------------	--	---------	----------------------------------	--	--------------------------

galeria niczeje	niezależna galeria nomadyczna	Krzyś Bykowski, Iza Roko	09.2023	Warszawa / lokalizacje zmiennie w całej Polsce	każdy projekt w innej przestrzeni: zarówno w lokalach galeryjnych, jak i w przestrzeniach outdoorowych	ig/galeria_niczeje
----------------------------	----------------------------------	-----------------------------	---------	---	---	--------------------

Galeria Obrońcy Stalingradu 17/Galeria OS 17	akademicka galeria sztuki prowadzona przez studentów Akademii Sztuki w Szczecinie	opiekunki z ramienia Akademii: Agata Michowska, Ania Orlikowska osoby studiujące: Marta Marianna Kubiak, Józef Jakacki	2014	ul. Edmunda Bałuki 17, Szczecin	mieszkanie w starej kamienicy przeznaczonej do rozbiórki 130 m ²	ig/obroncow-stalingradu_17
Galeria Przeciąg	niezależna galeria	Patrycja Plóciennik i Bartłomiej Wawer	02.2024	ul. Kludyny 32, Warszawa	lokal 180 m ²	ig/przeciag_galeria
Galeria S35	artist-run space	Kuba Szkudlarek, Zbigniew Olszyna	05.2023	ul. Sienkiewicza 35/3a, Łódź	wolne pomieszczenie w kamienicy, w której mieszczą się nasze pracownie artystyczne 40 m ²	fb/galerias35
galeria SKALA	galeria sztuki działająca z ramienia Stowarzyszenia Czasu Kultury, ngo, niekomercyjna	Daniel Koniusz, Dominika Hoyle	2016	ul. Święty Marcin 49a, Poznań	parter w kamienicy na końcu podwórza 70 m ²	galeriaskala.com
Galeria sztuki Przestrzeń	offowa i niezależna galeria sztuki	Barbara Krupa-Kapuśniak	02.2024	ul. Zgorzelecka 18, Lubań	pracownia ok. 23m ²	jejprzestrzen.pl
Galeria u Agatki	off galeria	Lukasz Adamski, Agata Grzych, Jakub Kochoński	01.2018	Art Hub, Wyspa Tamka, Wrocław, p. III, lok. 58	lokal 15 m ²	ig/galeria_u_agatki
GALERIA U KOSAŃKI (U KOS)	niezależna galeria	Jerzy Kosalka	01.2021	ul. Ruska 46c/105, Wrocław	lokal 50 m ²	fb/Galeria-u-Kosa%C5%82ki-100079808018534/
Galeria w Ruchu	niezależna galeria	Przemysław Lopaciński	10.09.2021	Stocznia Cesarska, ul. Doki 1a, Gdańsk	były kiosk 11 m ²	ig/galeriawruchu
galeria winda	nieformalna inicjatywa wystawiennicza	Bartosz Radzikowski, Mateusz Pyś, Maciej Michaluk	07.2022	Wrocław	winda 2 m ²	ig/galeriawinda
Galeria Wschodnia - Fundacja In Search Of...	artist-run space	Ewelina Chmielewska, Jerzy Grzegorski, Adam Klimczak	1984	ul. Wschodnia 29/3, Łódź	mieszkanie 126 m ²	wschodnia.art
Galeria Wylew	niezależna galeria w pracowni, z ekspozycją na węzeł komunikacyjny w Gdyni	Michał Algebra	2022	ul. Warszawska 2/1, Gdynia	pracownia 20 m ²	ig/galeriawylew

Garaż	efemeryczna galeria-kolektyw poruszająca się w spekulacjach na temat najbliższej rzeczywistości, działająca w medium rozmowy oraz praktykach wystawienniczych.	Ewelina Figarska, Ania Jeglorz	jesień 2019	lokalizacje zmienne	audycje radiowe, garaż, piwnica, trzepaki osiedlowe, galeria	ig/garazgaraz4
gTOR	galeria welodromowa	Kwiaciarnia Grafiki	2021	ul. Podskarbińska 11, Warszawa	trzyb budki kasowe 2,1 m ² / galeria działa jedynie w pionie	ig/gtor.22.pl1
I						
Inne Towarzystwo	kolektyw artystyczny	Wojciech Gilewicz, Agata Groszek, Bartosz Kokosiński, Monika Mamzeta, Katarzyna Sobczuk, Małgorzata Widomska	2022	Warszawa, lokalizacje zmienne	różne - w najbliższym czasie mieszkanie na Ochocie 80 m ²	ig/innetowarzystwo
IP Studio	artist-run space	IP Group: Dominika Kluszczyk, Bogumił Misala, Jakub Lech	2014	ul. Rуска 46A, Wrocław, p. IV, lok. 401.3	pracownia 105 m ²	ig/ip...studio
K						
Kolonia	hybryda galerii audialnej, przestrzeni coworkingowej i kawiarni	Sylwester Galuszka	2001	al. Grunwaldzka 51, Gdańsk	lokal 20 m ²	ig/kolonia.artystow
Kopuła.9 DOM TWÓRCZY im. Andrzeja Iwanickiego	in situ artist-run-space	dr Izabela Łęska, Aleksandra Oidak	2021	ul. Ustrzycka 9, Warszawa	pracownia we wnętrzu domku kopułowego projektu in. Andrzeja Iwanickiego, 15 m ² + okazały ogród	kopula9.myportfolio.com/czesc
Kościół Nihilistów	nieformalna inicjatywa wystawiennicza i grupa artystyczna	Nikita Krzyżanowska, Justyna Baśnik, Jędrzej Sierpiński, Paweł Baśnik	2019	Wrocław / lokalizacje zmienne	dawne kościoły, pałace i pustostany	ig/thenihilist-church
Kreatoora – Pracownia i Galeria Ewy Żochowskiej	artist-run space; pracownia i autorska galeria prezentująca prace właścicielki; gościnnie koncerty i koncerty performatywne	Ewa Żochowska	2013	ul. Przędzalniana 51, Łódź, lok. 3U	pracownia 61 m ²	kreatoora.pl

L

Lokatorne – miejsce działań antydyscyplinarnych	artist-run space	Karolina Breguła i Weronika Fibich	10.2023	ul. Bałuki 17, Szczecin / miejsce migrujące po śródmieściu	pustostan w centrum Szczecina 70 m ²	ig/lokatorne
Lotny Dom Wydawniczy	socjotwórczy totem, ogniskujący wokół siebie ludzi i idee, którego formacyjną podstawę stanowi społecznienie środka produkcji (maszyny drukarskiej wraz z zapleczem)	Łukasz Trzciniński & Joseph Warhol oraz Osoby Autorskie	2019	lokalizacje zmienne	od przestrzeni muzealnych po śmietnik ASP 6 m ²	fb/LotnyDomWydawniczy

Ł

Łęctwo	hybrydyczna galeria niezależna	Przemek Sowiński, Gabi Skrzyżczak	2016	ul. Łukaszewicza 1, Poznań	lokal z witryną 62 m ²	ig/lectwo_gallery
---------------	--------------------------------	-----------------------------------	------	----------------------------	-----------------------------------	-------------------

M

Maggy Words	artist-run space	Maggy Modlibowska oraz zaproszone osoby	2021	Warszawa / lokalizacje zmienne	lokale, studia artystów i przestrzeń miejska, w tym parki i lasy miejskie	ig/maggygames
Mapy niekartograficzne	kolektyw artystyczno-badawczy, nieformalna inicjatywa popularyzatorsko-projektowo-wystawiennicza	Marta Baranowska i Agnieszka Zalotyńska	2019	Warszawa / lokalizacje zmienne + kolekcja online	lokale użyczone przez inne organizacje	ig/mapy_niekartograficzne
mikrob. 1:12 gallery	niezależna galeria niekomercyjna, artist-run space	Agata Kus, Kamil Kuitkowski, Piotr Dworzański, Grzegorz Wiśniowski	2022	ul. Floriańska 15, Kraków	witryna 0,34 m ²	ig/mikrob.gallery
Minusl. artspace	strefa działań artystycznych i kulturotwórczych; miejsce spotkań, dyskusji i dobrej energii	Małgorzata Rozenau, Przemysław Jeźmirski, Michalina W. Klasik, Gabriela Palicka	2017	Rondo im. gen. J. Ziętka -1, Katowice	lokal/gablota 18 m ²	fb/minusl.artspace

Muzeum w podziemiu	patainstytucja, której aktywność prowokowana jest zmęczeniem instytucjonalnym	Piotr Lisowski, Paweł Szroniak, Jan Kozub, Karolina Ziemka, Karolina Jaworska, Agnieszka Tetelewska, Marcin Pecyna, Sylwia Świętek-Ozdoba, Joanna Kobylt	2023	Wrocław / lokalizacje zmienne	–	fb/profile.php?id=100093212575057
---------------------------	---	--	------	-------------------------------	---	-----------------------------------

N

NakedMan-Collective	nomadyczny twór wystawiający się gdzie wiatr go poniesie	Weronika Kowalczyk, Agata Palkus, Tomasz Wylomański, Anastazja Azovskaya	02.2024	Wrocław / lokalizacje zmienne	od muzeum po witryny sklepowe	ig/naked_man_collective
NOWY ŻŁOTY	nieformalna inicjatywa wystawiennicza	Magdalena Kreis, Yuriy Biley	07.2019	róg ul. Górnickiego i Prusa, Wrocław	kiosk 8 m ²	linktr.ee/nowy-zloty

O

O.W.I. Kolektyw	kolektyw artystyczny skupiający się na działaniach site-specific	Natalia Kopytko, Szymon Kobylarz, Marcin Sipiora, Dominik Stanisławski, Bartek Węgrzyn	2020	Kraków / lokalizacje zmienne	–	ig/owl_art_collective
Oblatów4	artist-run space	Karolina Gwóźdź, Karolina Fabia, Lukasz Dziedzic	06.2023	ul. Misjonarzy Oblatów NM 4, Katowice	lokal 200 m ²	oblatow4.pl
Otwarta Papiernia	nieformalny kolektyw artystyczny, inicjatywa wystawiennicza	Maciej Pierzchała, Małgorzata Osiej	2019	ul. Podwale 25, Jelenia Góra	lokal 10/75 w Galerii Handlowej Nowy Rynek 100 m ²	fb/profile.php?id=100063491025731
Otwarte Pracownie Artystyczne	niezależna galeria	Sylwester Gałuszka	2011	ul. Dolna 4, Gdańsk (Dolne Miasto)	pracownie artystyczne w starej kamienicy 256 m ²	ig/kolonia.arty-stow.dolne.miasto

P

Piotrowska/Szcześniak Atelier	na początku: artist-run space, po utracie przestrzeni: potencjalna sytuacja wystawiennicza możliwa do zaimplementowania w dowolnym miejscu	Sara Piotrowska, Maciej Szcześniak	2019	start: Kraków / lokalizacje zmienne	pracownia, piwnica, opuszczony budynek, przyczepa reklamowa, wewnątrz samochodu kombi, kioski itd.	piotrowskaszcześniak.com
--------------------------------------	--	------------------------------------	------	-------------------------------------	--	--------------------------

Place called Space instytucja pomiędzy instytucjami i środowiskami sztuki	Lukasz Trzciniński, Agnieszka Kilian, Stanisław Ruksza, Melanie Bouteloup, Jaro Varga, Dominik Stanislawski, mariia Lemperk, Freja Bäckman, Lukasz Surowiec, Agnieszka Piksa, Bogdan Achimescu, Leone Contini, Marta Feretti, Alicja Rogalska, Jan Pfeiffer, Piotr Bujak, Krzysztof Maniak, Magdalena Ujma, Yan Tomaszewski, Mateusz Kula, Patrycja Orzechowska, Paweł Kruk, Roman Dziadkiewicz, Kaśka Maniak, Maciej Chodziński, Maciej Salamon, Paweł Kulczyński, Marta Kudelska	2013	lokalizacje zmienne	od wynajętych mieszkań w różnej kondycji, opuszczonych budynków, przez przestrzenie zielone, po instytucjonalne przestrzenie sztuki (w tym o randze narodowej) 0,6-600m ²	placecalledspace.org
PRACOWNIA PORTRETU	niezależna galeria Maciej Luczak, Katarzyna Adamczewska	10.2013	Księży Młyn 7, Łódź, lokal IU	lokal 50 m ² (galeria) + 30 m ² (przestrzeń wystawy stałej) + 30 m ² (przestrzeń pracowni)	pracowniaportretu.com
Przestrzeń dla sztuki Zero3	przestrzeń dla sztuki Róża i Rafał Tomikowscy	8.07.2024	ul. Daleka 13, Poznań	lokal 80 m ²	zero3.pl
Przyptyw	niezależna galeria sztuki współczesnej Agata Abramowicz, Maciej Głogowski, Agnieszka Jacobson-Cielecka, Kacper Kowalski, Aleksandra Mac	2024	ul. 3 Maja 27-31/30, Gdynia	mieszkanie 98 m ²	przyplyw.com
Przyszła Nidoszła	niezależna inicjatywa wystawiennicza i kolektyw artystyczno-kuratorski Paula Jędrzejczak, Marta Matysiak, Joanna Ogińska, Lena Pierga	7.08.2021	Warszawa	-	ig/przyszla_nidoszla
S					
Serwis — Galeria Pracownia	offowa galeria i pracownia prowadzona przez Kolektyw Zbiór Kacper Wiatrak, Katarzyna Banasiak, Kinga Gralak, Justyna Kazanecka, Iga Bujarkiewicz, Jan Kowalski, Zuzanna Kliniewska, Zuzanna Chęcińska	2022	ul. Hallera 39, Wrocław	lokal 120 m ²	ig/serwispracownia
Stowarzyszenie Traffic Design	galeria w siedzibie studio projektowego Natalia Wielebska, Andrzej Bastrikin, Aleksandra Godlewska, Michał Lech, Renata Maj	2020	ul. Żeromskiego 36, Gdynia	lokal na parterze kamienicy 99 m ²	ig/traffic_design
STROBOSKOP artist-run space	Katie Zazenski (od 2018) współpraca: Martyna Stołpiec (2019-2022), Norbert Delman (2016-2019), Agnieszka Delman (2016-2018), Franek Buchner (2016-2018), Przemek Strozek (2016), Jacek Słoniewski (2016)	6.05.2016	ul. Siewierska 6, Warszawa	garaż 126 m ²	ig/stroboskop_art_space

Szaber Galeria	artist-run space / niezależna galeria	Paweł Zięba, Wiktoria Kieniksmán, Olivia Rosa, Sebastian Mikoś, Michał Maliński	25.10.2020	ul. Wrocławska 56, Kraków	lokal 40-70 m ²	ig/szaber.galeria
Szatnia	przestrzeń działania	Alicja Kochanowicz, Maciej Kwietnicki, Tomasz Właźlak	15.02.2021	ul. Sienkiewicza 30/32, Toruń	szatnia 4 m ²	szatnia.online
T						
Tajna Galeria	mikroprzestrzeń wystawiennicza dla niezależnej sztuki	Grzegorz Czekański	24.06.2024	Księgarnia Tajne Komplet, Przejście Garncarskie 2, Wrocław	przedsionek księgarni 16 m ²	fb/ksiegarniataj- nekompety
terminal08	niezależna galeria, platforma współpracy	Bartosz Nowak	2008	ul. Grobla 15, Gorzów Wielkopolski	lokal + brama + witryna 40 + 33 + 2 m ²	fb/profile.php?id=100058154599616
Tromtadracja – galeria pracowni wydawnictwo Technikum 15	outdoorowa galeria sztuki na najbrzydszym placie osiedla	Bartosz Partyka, Marek Sosnowski	25.11.2022	Technikum nr 15, ul. Skwierzyńska 1-7, Wrocław	plot 20 m ²	t15.wroclaw.pl/ tromtadracja-i- najmadrzejszy- plot-na-swiecie
Turnus	niezależna galeria	Kamila Fałęcka, Marcelina Gorczyńska	2020	ul. Wolska 46/48, Warszawa + lokalizacje zmienne	lokal z galerią, księgarnią i kawiarnią 200 m ²	turnus.fun
U						
UL galeria niezależna		Piotr T. Mosur, Piotr Sz. Mańczak, Natalia Dopkoska, Olimpia Błaszczyk, Magdalena Byczk, Natalia Anna Hirszt, Alicja Jelińska, Kara Lewandowska, Agnieszka Piasecka, Katarzyna Serkowska, Tomasz Szablowski, Wojciech Tokarczyk, Maksymilian Wroniszewski	11.11.2018	ul. św. Barbary 3, Gdańsk	piętro w kamienicy 32 m ² + pomieszczenia techniczne	ul.gda.pl
V						
Vanish	mobilna galeria	Konrad Smoleński	2021	Warszawa	van 10 m ²	www.vanish.gallery

W

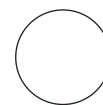
Widna	artist-run space	Kinga Nowak, Michał Bratko	2015	ul. Grzegórzecka 31, Kraków	lokal 25 m ²	widnagallery.pl
Wieżogród – galeria Pomników Czasu w przyrodzie	autorska galeria rzeźby i instalacji	Tomasz Domański, Beata Lubicka	2010	Komorowice 6, woj. dolnośląskie	ogród 4000 m ²	www.youtube.com/ watch?v=05qO_- sPOY
Windowlicker	niezależna galeria sztuki i stragan ezoteryczny w jednym	Milena Soporowska	2023	Nowy Bazar Różyckiego, ul. Targowa 54, Warszawa, pawilon nr 40	pawilon usługowy ok. 9 m ² (wnętrze) + ok. 5 m ² (taras)	linktr.ee/windo- vlicker
Wystawy Małe	cykl dwunastu trwających dwa dni mikrowystaw w sekretnych, nieoczywistych lokalizacjach osiedla	Grzegorz Stadnik, Monika Stadnik, Jakub Zasada, Michał Rypel, Agnieszka Kępa-Niebylska, Monika Jaremków, Aleksandra Wołak (organizatorzy)	2024	Wrocław, osiedle Księża Małe / lokalizacje zmiennie	klatka schodowa, lokal usługowy, przestrzeń dawnego magła, ogród itd.	fb/ksiezewpelni

Z

Złacze	niezależna galeria, artist-run space, nieformalna inicjatywa wystawiennicza	Zuzanna Tetera, Maciej Fricze, Piotr Owczarek	2024	al. Niepodległości 30, Poznań	pracownia artystyczno- konserwatorska ok. 55 m ²	ig/galeria_zlacze
zwykła dziewczyna kolektyw	oddolna inicjatywa artystyczno- edukacyjna	Zuza Andruszko, macieja el, Lucja Staszkievicz, Natalka Zawadzka	14.07. 2023	Warszawa	krąg przyjaciółek miłości nie da się zmierzyć	ig/zwykladziew- czynakolektyw

Razem:

72

Miejsce na
pieczęć

ŹRÓDŁA

W czasie rozmów i pracy nad **LEKSYKONEM** inspirujące i pomocne był dla nas działania, wystawy, zasoby takie jak m.in.:

● **Inicjatywy i galerie artystów**, pod redakcją Agnieszki Pindery, Anny Ptak, Wiktorii Szczupackiej, Stowarzyszenie SZTUKA CIĘ SZUKA, Toruń 2014

● **Tam są drzwi. Przewodnik po niezależnych przestrzeniach sztuki** – projekt realizowany przez studentów i studentki kierunku „Laboratoria kultury współczesnej” w Instytucie Kultury Uniwersytetu Jagiellońskiego. Powstaje on w ramach zaliczenia przedmiotu „Laboratorium aktywności twórczych”, który prowadzi Marta Kudelska / tamsadrzwi.wordpress.com

● **Cała Polska. Wyprawa do źródeł sztuki (nieinstytucjonalne przestrzenie sztuki w Polsce)** wystawa kuratorowana przez Annę Mituś, prezentowana w Galeria BWA Wrocław Główny (13.12.2018–1.03.2019) i Gdańskiej Galerii Miejskiej [druga odsłona] (5.06–22.08.2020)

● Maryna Tomaszewska, **Kuratorzy. The Curators**, wyd. BWA Wrocław Galerie Sztuki Współczesnej, Wrocław 2019; projekt był częścią wystawy: „Cała Polska wyprawa do źródeł sztuki. Nieinstytucjonalne przestrzenie sztuki w Polsce”

● **Historia kuratorstwa w Ukrainie. Tom 5: Nieformalne przestrzenie sztuki Zachodniej Ukrainy. Iwów-Użhorod, 1993-2013**, red. Lizaveta German, Maria Lanko, wyd. II, wyd. Europejskiej Stolicy Kultury, Wrocław 2016; publikacja w ramach wystawy „Stopień zależności. Praktyki kolektywne młodych ukraińskich artystów 2000-2016” (Galeria Awangarda BWA Wrocław)

● **Współdziałanie**, red. Zofia Nierodzińska & Jacek Zwierzyński, wyd. Galeria Miejska Arsenal, Poznań 2022

● **Działalność Galerii Niezależnych** – wybór ważniejszych wystaw, akcji, wydawnictw i publikacji istotnych dla nowego ruchu artystycznego w Polsce w latach 1971-1974, w oparciu o własne archiwum, Jan Wojciechowski, Galeria Remont - III, Warszawa 1975
artmuseum.pl/pl/archiwum/druki-artystyczne-galerii-wymiany

● **Off Space.** Program wspierający niezależne przestrzenie we Wrocławiu
BWA Wrocław – opis projektu: bwa.wroc.pl/off-space-2024

● **Lista niezależnych galerii Joanny Rzepki-Dziedzic** stworzona w ramach Programu Artysta – Zawodowiec Fundacji Sztuki Polskiej ING
ingart.pl/pl/az/bazawiedzy/galerie_niezalezne

● **Alternative Art Guide** – największy na świecie przewodnik po galeriach non-profit, artist-run space i niezależnych przestrzeniach sztuki
alternativeartguide.com

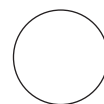
● **Fundacja Ziemiaki i** – badania z ramienia organizacji Trans Europe Halles (TEH) dotyczące pozainstytucjonalnych inicjatyw kulturalnych

● **Cracow Art Week KRAKERS** – promuje sztukę współczesną w przestrzeni Krakowa, tworzy platformę komunikacyjną, edukacyjną, informacyjną i promocyjną oraz miejsce spotkań ośrodków sztuki niezależnej i mieszkańców miasta (pierwsza edycja: 2012) cracowartweek.pl

● **UNDERGDAŃSK** – rajd po niezależnych miejscach ze sztuką w Gdańsku (pierwsza edycja: 2022), [fb/undergdansk](https://fb.com/undergdansk)

● **Fringe Warszawa** – wydarzenie reprezentujące w dużej mierze niekomercyjną scenę sztuki i kultury w Warszawie oraz składające się głównie z niezależnych przestrzeni i projektów, pop-upów i innych oddolnych inicjatyw wystawienniczych (pierwsza edycja: 2022), [ig/fringe_warszawa](https://ig.com/fringe_warszawa)

● **Wrocław Off Gallery Weekend** – wydarzenie prezentujące wrocławskie niezależne inicjatywy artystyczne, przede wszystkim regularnie funkcjonujące galerie, ale także kolektywy i pracownie (pierwsza edycja: 2023), linktr.ee/wroclawoffgalleryweekend

Miejsce na
pieczętkę

KOLOFON

LEKSYKON NIEZALEŻNYCH INICJATYW WYSTAWIENNICZYCH

artystyczna publikacja stworzona na bazie samospisu, zbierającą informacje o offowej scenie wystawienniczej w Polsce.

Koncepcja projektu i redakcja: Magdalena Kreis i Yuriy Biley / **NOWY ZŁOTY**
Współpraca kuratorska: Szymon Maliborski / **MSN**

Grafika i projekt publikacji: Kuba Rudziński / **Studio Lekko**
Produkcja: Agnieszka Błaszczczyńska / **MSN**

- **NOWY ZŁOTY** to nieformalna inicjatywa wystawiennicza, która działa od lipca 2019 roku. Siedzibą inicjatywy jest kiosk zlokalizowany na rogu ul. Górnickiego i Prusa na wrocławskim osiedlu Ołbin. Za program kuratorski i funkcjonowanie **NOWEGO ZŁOTEGO** odpowiadają Magdalena Kreis i Yuriy Biley. Sposób budowania programu wystaw opiera się o rekomendacje artystek i artystów. Drugim cyklem programowym jest CEREMONIAŁ, skupiony na prezentacji prac w formie flag.

Więcej: linktr.ee/nowyzloty

- **Park Rzeźby na Bródnie** powstał w 2009 roku, jako wspólna inicjatywa artysty Pawła Althamera, Urzędu Dzielnicy Targówek i Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie. Pełni funkcję ewoluującej wystawy sztuki współczesnej, prezentowanej pod gołym niebem i dostępnej dla widzów przez 24 godziny na dobę. Znajdujące się w parku dzieła stanowią część stale rosnącej kolekcji Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie. Zgromadzony tu zbiór obiektów jest dla muzeum istotnym punktem odniesienia w myśleniu o tym, jak instytucja włącza się w konkretną lokalność, negocjuje znaczenia, wymyśla program w określonym kontekście społecznym. Co roku, w okresie wakacyjnym, w Parku Rzeźby na Bródnie organizowane są weekendowe warsztaty i wydarzenia artystyczne. Edycja w 2024 roku odbywa się w dniach 6 lipca – 1 września.

Więcej: artmuseum.pl

Premiera **LEKSYKONU** odbyła się 3 sierpnia 2024 roku w Parku Rzeźby na Bródnie w ramach programu Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie. Premiera odbyła się w formie warsztatu składania publikacji, sieciowania środowiska i rozmów o niezależnych inicjatywach oraz wieczornej przestrzeni do bycia razem – piknik i dj set Eduardy Bones.

**NOWY
ZŁOTY**

x

MUZEUM
museum
of modern art
in warsaw

M

Zatwierdzono przez:

Miejsce, data:
